

VIENYBĖ

70-ti M. 40 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1956 M. SPALIO (OCTOBER) 17 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 10c

MASKVA IR BELGRADAS NORI IŠSAUGOTI SOVIETINIŲ BLOKĄ

DABAR

Karalių išlaidos
Marsui nusiritus
Lietuviai Sibire

Dėl finansinių sunkumų, kaip spaudoje pranešama, Graikijos karalius Povilas rengiasi uždaryti savo rūmus Atėnuose.

O buvo laikai, kada karaliai savo rūmams statyti išleisdavo pusę savo valstybės pajamų.

Pavyzdžiui, Liudvikas XIV savo rūmus Versalyje statė 20 metų. Sukišęs milijonus aukso svarų, karalius tuose rūmuose užmiršo įrengti... išeinamąsias vietas. Tai turėjo padaryti prancūzų respubliką, kuriai tie rūmai užlaikyti, dabar kaštuoja milijonus frankų.

Šiuo atveju dar blogiau būdavo senovės Egipte, kur karaliai savo kapams įrengti išleisdavo visus savo valstybės pinigus.

Šiandien monarchų teisės yra pažabotos valstybių įstatymais arba konstitucijomis, ir piliečiai nebeteri bėdos su jais.

Nežiūrint to, karalius, kaip institucija, valstybei kaštuoja brangiau, negu prezidentas.

Nenuostabu, kad tas pats Graikijos karalius Povilas atmetė parlamento pasiūlymą jam padidinti algą.

Jau keletas savaičių praėjo nuo tos nakties, kai astronomai įvairiuose pasaulio kampuose sutartinai ėmė stebėti Marsą, tada labiausiai priartėjusį prie žemės.

Saulėi nusileidus, tas vyresnysis mūsų planetos brolis; atrodo, teberaudonuoja toje pačioje vietoje.

Bet tai tik nuogomis akimis žiūrint. Žiūrint astronomų akimis, kurios sveria tūkstančius svarų, Marsas skrenda vis tolyn ir tolyn nuo mūsų planetos.

Ką gi jie, tie mokslininkai, pro milžiniškus teleskopus stebėję Marsą, dabar sako?

Jų nuomonės, pasirodo, ne vienodos. Vieni sako, kad Marsas gyvenamas ir kad marsiečių civilizacija gali būti milijonais metų senesnė už mūsų, kiti – priešingai – kad toje planetoje nėra tinkamų sąlygų gyvybei.

Nežiūrint to, astronomai tebežiūri į dangų.

Jie mano, kad anksčiau ar vėliau turės išnykti ta nežinojimo uždanga, skirianti mūsų planetą nuo Marso ir kitų saulės šeimynos narių.

Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, Balfu vadinamas, jau kuris laikas ruošiasi rudens rinkliavai.

Ta rinkliava, jeigu ji bus rūpestingai įvykdyta, duos nemažai naudos.

Iki šiol Balfas, kaip žinoma, rūpinosi lietuviais šiapus geležinės uždangos. Bet dabar, rodos, būtų laikas pasirūpinti lietuvių šelpimu anapus tos uždangos.

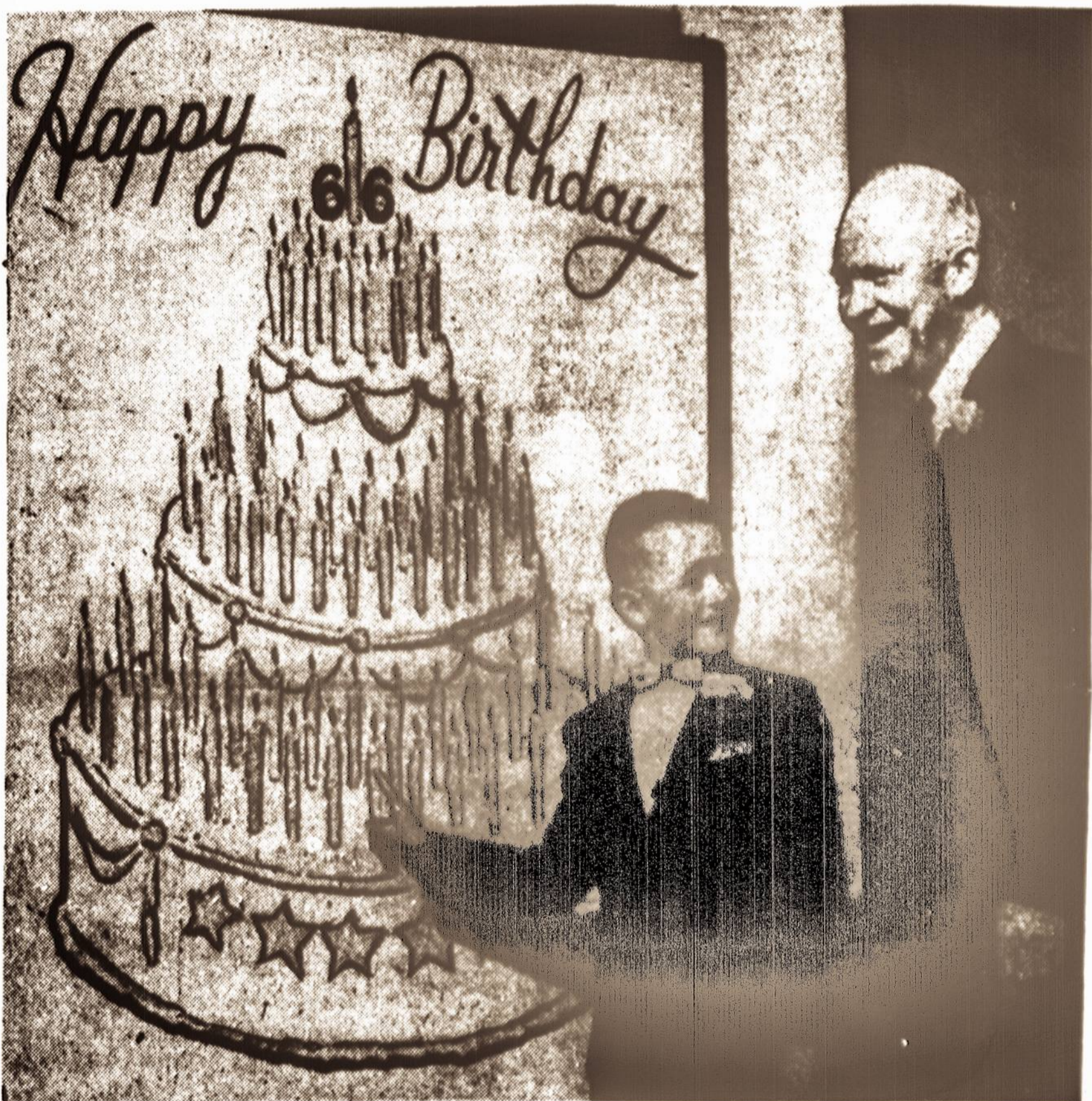
Ypač tokios šalpos reikalingi lietuviai Sibire. Balfas jiems galėtų pasiūsti drabužių, avalynės, maisto ir vaistų. Jų gyvenimo sąlygos Sibire juk tūkstantį kartų sunkesnės, negu Vokietijos lietuvių.

Žodžiu, Balfu rinkliava šį kartą turėtų būti vykdoma nauju šūkiu: Neužmirškime Sibiro lietuvių!

Balfas, kurio tiesioginė paskirtis šelpti nelaimėje atsidūrusį lietuvių, dabar turi progos ištiesti ranką jam net kitoje žemės kamuolio pusėje.

Yra nemažai lietuvių, kurie savo artimiesiems Sibire, per kitataučių įstaigas, jau pasiuntė už šimtus dolerių drabužių, maisto ir kitokių dalykų.

Pranas Tvilina

Prezidento Eisenhowerio 66 gimtadienį minėjo visa šalis.

Maskvos satelitai nevienodai reaguoja į destalinizaciją. Sakysim, Poznanėje tikrumo buvo teisiami ne sukilėliai, bet Stalinai. Kaltinamieji, advokatai ir net prokuroras smerkė „tauty tėvą“, visą kaltę suversdami stalinistiškam režimui. Šio teismo išvada: norint išvengti Poznanės įvykių pasikartojimo, reikia kuo greičiau destalinizuoti režimą.

Vengrijoje suruoštos tautinės laidotuvės Rajkui ir trims jo draugams, pakartiemis 1949 metais, taip pat buvo reikšmingas įvykis. Tai pomirtinių sukilimas prieš stalinistišką režimą...

Kitos liaudies respublikos, kaip Rytų Vokietija ar Rumunija, priešingai, nevykdo destalinizacijos. Pankavo ir Bukarešto vyriausybės vadai labai atsargūs. Jie mano, kad Sovietų Sąjunga pergyvens šią krizę ir vėl į savo rankas paims visas liaudies respublikas.

Sovietinis blokas negalės išsilaikyti, jei jis nebus kitos Kremliaus rankos valdomas.

VIENYBĖS KORESPONDENTO PARYŽIJE

Tai valdžiai išlaikyti Kremlius turi dvi priemones: komunistų partiją ir raudonąją armiją. Partija dabar prarado monolitizmą. Jos vadai Lenkijoje ar Vengrijoje tapo antistalinistais.

Kremlius tebėra pajėgus sudrausti satelitus, bet Chruščiovas laukia pagalbos iš Tito, kuris laikomas stalininkų opozicijos vadu. Jaltos kaip tik ir buvo kalbėta apie dvilypę sistemą, kurios vienas centras būtų Maskvoje, kitas Belgrade.

Šitoks Chruščiovo sutikimas su dvilype sistema yra aiškus patvirtinimas, kad Sovietų Sąjunga gyvena krizę, kurią sukėlė destalinizacija. Chruščiovas, svarbiausias sovietiško „new-look“ autorius, buvo užtenkamai stiprus kritikuoti stalinizmą, bet persilpnas paneigti tokią savo politiką ir grįžti atgal prie stalinizmo. Tik vienas Stalinas

galėjo keisti partijos kryptį, nebijodamas būti nuverstu.

Chruščiovui teliko: arba toliau tęsti destalinizaciją ir sutikti su visomis jos pasekmėmis, arba prisipažinti klydus ir užleisti vietą kitam.

Norėdamas išsilaikyti valdžioje, jis buvo priverstas kreiptis į Tito, kuris vis daugiau autoritetą įgauna satelituose.

Satelitai, nusivylę vakarais, kurių išlaisvinimo pažadai telieka pažadais, savo žvilgsnį nukreipė į Belgradą. Titoizmas jiems atrodo pirmasis žingsnis į laisvę.

Šitoks perorganizavimas ne be rizikos, nes konfliktas tarp Jugoslavijos ir Sovietų Sąjungos nėra neišvengiamas.

Kokia bus tolimesnė tų santykių tarp Sovietų Sąjungos ir Jugoslavijos evoliucija, priklausys nuo vakariečių laikysenos. Jei vakariečiai į Vengriją, Lenkiją ir kitus satelitinius titoistus žiūrės kaip į

(Nukelta į 4 psl.)

LAIŠKAI

SERGA J. ŽEMANTAUSKAS

Noriu pranešti, kad jau seniai serga žymus mūsų kolonijos veikejas Jonas Žemantauskas, gyv. 130 Congress Ave., Waterbury, Conn. Jis savo darbais yra žinomas ne tik mūsų kolonijoje. Tai buvęs SLA sekretorius ir daugelio kitų draugijų organizatorius, pirmininkas ir kitoks pareigūnas. Jis SLA vadovavo tais laikais, kai ši organizacija dar tik plėtė savo veikimą.

Jonas Žemantauskas, kuriam dabar jau 85 m. amžiaus, į šį kraštą atvyko praėjo šimtmečio pradžioje. Prieš atvykdamas į Ameriką, jis jau mokėjo dirbti ofiso darbą, buvo Virbalio valsčiaus sekretorius. Kalbėdamas keliomis svetimomis kalbomis, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai, J. Žemantauskas ilgus metus buvo vertėjas teisme. Visą savo gyvenimą Amerikoje, J. Žemantauskas buvo Vienybės platintojas. Net ir dabar, sirgdamas, jis kiekvieną į atlankiusį ragina užsiprenumeruoti Vienybę, arba atnaujinti prenumeratą.

Šiandien Jonas Žemantauskas yra pavargęs ir sergąs. Bet ir sirgdamas, jis domisi lietuviškais reikalais.

Senieji mūsų veikejai iš tolo traukiasi iš mūsų tarpo. Ar naujieji, jauni ir sveiki, turės tiek pasiaukojimo dirbti lietuviškoje dirvoje, kiek turėjo J. Žemantauskas ir kiti senieji veikejai?

Antanas Dzimidas
Waterbury, Conn.

ANDRIULIO SŪRIAI

Kas iš lietuvių šiandien nežino Andriulio gamybos sūrių? Jie savo skoniu ir kokybe mums primena tuos pačius sūrius, kuriuos kadaise mūsų motinos Lietuvoje taip rūpestingai rūgindavo ir paskiau džiovindavo... Šiandien Andriulio gamybos sūriai yra žinomi ir kitataučių tarpe. Pirkdami lietuviškus sūrius, kitataučiai kartu susipažįsta ir su lietuviu vardu, nes Andriulio sūriai jiems žinomi, kaip „Lithuanian Cheese“.

Jonas Andriulis, kaip ir jo žmona Angelina, yra Amerikoje gimę, augę ir mokslinę žmones. Jie galėjo pasirinkti ir kitą biznio kelią. Bet jiedu sumanė įsteigti lietuviškų sūrių gamybos įmonę. Kodėl?

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Juozas Tysliava
Editor and publisher
Vytautas Gedgaudas
Managing Editor

Editorial and Business Office
412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EV 4-0862
Entered as Second Class Matter
Oct. 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:
USA per year \$5.00
Other Countries \$6.00

Todėl, kad jiedu, kaip lietuviškai, tuo būdu norėjo pasitaruoti ir savo tautiečių garbei.

Reikia pašakyti, kad visoje Amerikos lietuvių prekybos istorijoje joks kitas lietuvių gamybos produktas neturėjo tokio didelio pasisekimo, kaip šie Jono Andriulio gamybos sūriai – sūriai, kurie šiandien šimtais tūkstančių parduodami visuose miestuose.

Kiek tai liečia Andriulio sūrių rinką rytinėse valstybėse, tai už jos išplėtimą didelis nuopelnas priklauso ir žinomam mūsų biznieriui Petriui Lisauskui. Jis, būdamas generalinis Andriulio sūrių gamybos atstovas rytinėse valstybėse, beveik kiekvienoje lietuvių kolonijoje surado po atstovą tiems sūriams pardavinėti. Žinoma, Lisauskui nebuvo sunku tai padaryti, nes Andriulio sūriai be priekaištų. Dabar P. Lisauskas kas savaitę važiuoja su savo sunkvežimiu į Andriulio farmą Michigan valstybėje ir vis parsiveža tų šviežių lietuviškų sūrių, kurie tuojau išgraibstomi krautuvėse. Kiekvienas sūris atskirai įvyniotas į popierį, ant kurio matomas jų gamintojo Jono Andriulio vardas. Todėl P. Lisauskas ir sako: „Tik Andriulio gamybos sūriai yra tikrai lietuviški, geri ir gardūs sūriai“.

A. Ž.
Maspeth, N. Y.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

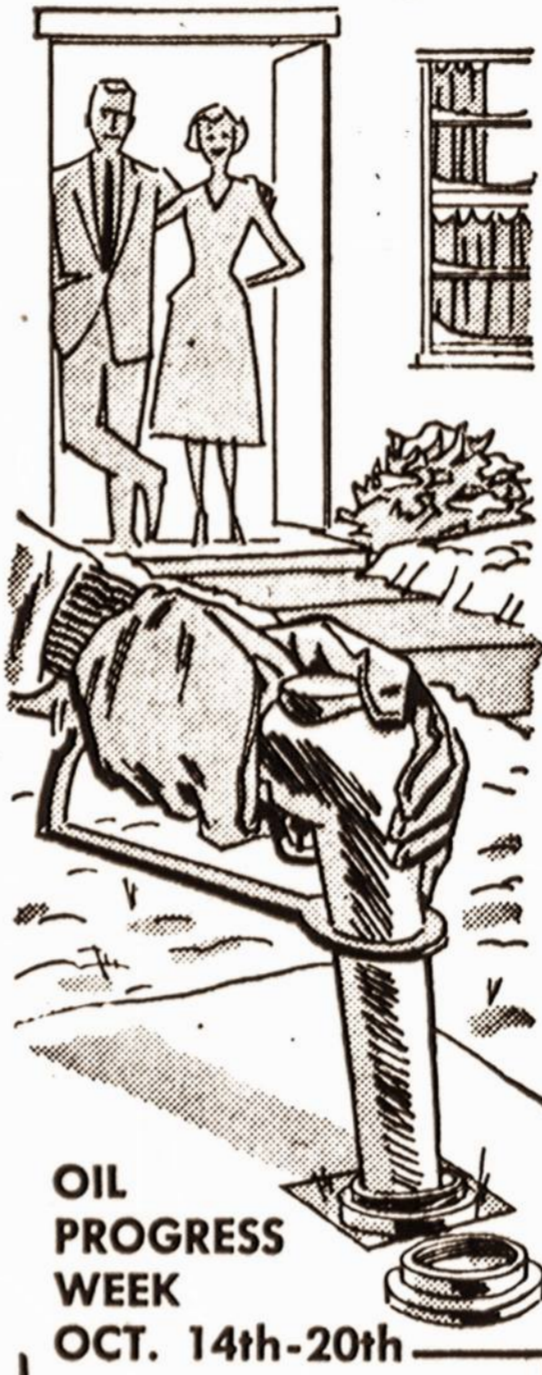
Brangus Bičiuli: Laišką ir dovaną iš Tavęs gavau, už kuriuos širdingai dėkoju. Kaip aš apsidžiaugiau, kad esi gyvas ir sveikas ir neužmiršai savo draugų. Skačiau Tavo laišką ir verkiau kaip mažas vaikas, kad Tu toks geras, nuoširdus ir nešykštus, kad galėjai apdovanoti mane tokia brangia man dovana mano dabartinėje padėtyje. (buvo nusiųsta medžiaga kostiumui).

Patarlė, kuri sako „pažinisi savo draugus tik nelaimėj“, yra labai teisinga, nes aš tai patyriau per praėjusius 10 metų. Pas mus man reikėtų dirbti nemažiau kaip 5 mėnesius už tokį kostiumą, kad galėčiau nusipirkti. Mes apie tokius dalykus tik svajojam. Mes dabar daug valgom ir daug dirbam. Kaip minėjau, aš dirbu statybos trešte, statom namus, fabrikus, Nemuno užtvanką. Gaunu apie 400 rub. algos mėnesiui, dar išskaito iš pajamų profsąjungai, savišalpos kasai, na, žinoma, ir paskolai, kurią mes noriai pasirašom... Taip ir gyvenam.

Pas mus sviestas kainuoja apie 30 rub. (vienas dol. 4 rub.). Lašiniai apie 37 rub. (arba 9 dol.), o taukų, kurių jūs nenorite valgyt, mes jų ir nelabai valgom, nes sunku gauti pirkti. Rašei, kad į valandą uždirbi 30 kiaušinių, aš uždirbu daugiau, tik žinoma ne per valandą, bet per mėnesį apie 400 štukų.

Turėjau atostogų apie 3 savaites, tai truputį pasilsėjau, nuo rugsėjo 1 d. vėl pradėjau

OIL SERVES YOU

OIL
PROGRESS
WEEK
OCT. 14th-20th

VIENYBĖ

Į darbovietę man apie 6 kilometrų, važiuoju dviračiu ir, žinoma, pavargstu, bet nieko nepadarysi, gyventi reikia, gyvas žemėn nelysi. Laike atostogų daug važinėju, pamačiau skirtumą tarp „pirmiau“ ir „dabar“, labai liūdna pažūrėti. Šiais metais pas mus daug lijo ir šaltoka, rugsėjo mėnesį dar matyt rugių laukuose, žinoma, jie labai silpni ir vasarą prastas. Triobesių niekas neremontuoja nes nėra kaip ir nėra kam, nes jaunimas visas telkiasi į miestus, o senesni likę krapštosi kolūkiuose.

Kaunas

K. P.

RAMUNĖS

Ramunė arbatą visada yra gera gerti. Ramunė šviežių žiedų puse svaro kainuoja \$1.25. Liepos žiedų arbata geria ma praktaviimui sukelti, pusles, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų puse svaro - \$1.25. Pupalaiskis (kartusis) vartojamas gydyti kepenims, škorbutui, geltligei, reumatizmui ir kirminams išvartiti. Pupalaiskių lapų puse svaro - \$1.25. Trejanka tinka pašalinti įvairiomis vidurių piktybėmis! Visą kartą gali gauti už prisijustus \$4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

Baltic Express Co.

200 WEST 72nd STREET, NEW YORK 23, N. Y. TRafalgar 7-6611

GARANTUOJAMAS PRISTATYMAS
BE ATSKIRO ATLYGINIMO.
KALBAME LIETUVISKAI

Siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą ir visą Sovietų Sąjungą, iš anksto apmokėjus maitą.

Mes ne prižadame,
bet darome

Prašome įsitikinti. Parašykite, mes pasiūsim paruoštų siuntinių katalogus ir informacijas.

License of Globe Travel Service

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ
IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte -- koncertą, vestuves, šokių ar prakalbas -- Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

J. Weinstein

Reikalų vedėjas

320 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

EVergreen 7-1123

LAIŠKŲ DĖKŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601-3 SOUTH SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: PO 5-4110

PARCELS TO LITHUANIA AND RUSSIA

Through the biggest Company on the American Continent

J. Kamienski

JANIQUE TRADING CO.

Head Office:

TORONTO, ONT. CANADA, 535 QUEEN ST. W. Tel. EM 4-4025

Branches in USA:

NEW YORK CITY, N. Y. 306 E. 9th St. Tel. GR 3-3470
PITTSBURGH, PA. 2013 E. Carson St. Tel. HU 1-5759
MINNEAPOLIS, MINN. 44 E. Hennepin Ave. Tel. FE 6-2330
BUFFALO, N. Y. 1162 Broadway, Tel. FI 1272
NEWARK, N. J. 102 - 16th Ave., Tel. BI 2-6816
PHILADELPHIA, PA. 725 W. Girard Ave., Tel. ST 7-1422
CLEVELAND, OHIO, 1029 Fairfield Ave., Tel. CH 1-5547
CHICAGO, ILL. 2314 W. Chicago Ave., Tel. BR 8-6780
and in 10 other cities of CANADA and USA.

Full guarantee for every parcel sent. Two weeks delivery.
Your relatives in the Old Country will receive the parcel absolutely free of charges

LARGEST COMPANY BECAUSE IT IS THE BEST!

KAS YRA DEMOKRATIJA?

E. ČEKIENĖ

Netaip seniai vienoje diskusijoje teko išgirsti apie iš Vliko pasitraukusias ir Lietuvos Nepriklausomybės Talką sudariusias grupes, būtent, kad jos fašistinės, nacionalistinės ir, aplamai, demokratijos griovėjos.

Tačiau, kaip tenka nustepti, kai anų „tikrųjų“ demokratų lyderis Tėvynės Sarge (46 psl.) kalbėdamas apie demokratiją ir apie anksčiau minėtus, štai kokiais metodais bando jos siekti:

„...Bet jų, nors dideli rėksniai, šiandien, kaip ir paprastai, yra smulki mažuma. Ir jaudintis dėl to nėra reikalo. Parėkaus, gyvenimas juos nušluos ir bus demokratinė tvarka...“

Atseit, kai visos mūsų partijos bei grupės bus gyvenimo nušluotos, ir liks tik vienintelė „nemirtingoji“, tik tada bus pilnutinė demokratija. Šiuo keliu demokratijos besiekiant, gali išeiti, kaip toje lietuviškoje patarlėje: kol saulė patekės, rasa ir akis išės.

Straipsnio autorius sako, kad mums praverstų pasimokyti iš anglosaksų kraštų, šimtmečius kūrusių demokratiją. Su tuo reikia sutikti. Mes turime geriausią progą iš daugelio kraštų mokytis ir savintis visa, kas gera. Bet kai čia pat jis siūlo griežtą susilaikymą nuo kritikos ir, apskritai, nuo kalbų apie kitų partijų narius, jų lyderius, tai vėl savotiškai aiškina autoriaus demokratija.

Anglosaksų, ir aplamai, demokratiniai kraštai netik nevengia bet kokios kultūringos

kritikos, bet skatina ją. Kritikuoja ne vien partijas, bet ir jų lyderius. Radę bet kuriuo atveju netinkamus, neleidžia jiems partijai ar grupei atstovauti. O jei koks asmeninis netinkamumas tik vėliau paaiškėja ir nesugeba atremti kritikos, tai patys ar savo grupės verčiami pasitraukia. Tokių pavyzdžių netrūksta.

Demokratija yra daug pasakantis žodis, visų kraštų, visų tautų visokiais būdais siekiamas įgyvendinti. Tačiau dažniausiai jis labai įvairiai suprantamas ir dėl to kyla nesusipratimai.

Dažnas iš lietuvių vadovujančių asmenų kalba apie demokratiją, aiškina ją visuomenei iškreipdami tikrąją demokratiškumo sąvoką.

Gi dauguma žmonių demokratiją supranta, kaip laisvo žodžio, opozicijos, diskusijų ir kritikos laisvę. Kritikos, kuri vedama viešai, opozicijos, kuriai bandoma įtikinėti jos klaidingumą, bet nenušluoti. Demokratijoje ir saviškių klaidos turi likti klaidomis, o kitų geri darbai likti gerais darbais, bet ne blogais vien dėlto, kad jie daromi ne saviškių. Savo grupės ar partijos dievinimas yra kenksmingas ir blogas dalykas, anot kun. A. Sušinsko.

Šiuo metu emigracijoje partijos būdamos toli nuo savo krašto neatlieka tiesioginių funkcijų, o yra tik ideologiniai partijų simboliai, tad ar verta tiek energijos eikvoti dėl tų tarpgrupinių rieteny, kai jos tiek maža beturime Lietuvos laisvės kovai vesti?

EISENHOWERI Į PREZIDENTUS

Artėjant didiesiems rinkimams, kiekvienas lietuvis amerikietis susirūpinęs, kas ateinančius keturis metus vadovaus JAV politiniam ir ūkiniam gyvenimui.

1952 metais Amerikos žmonės pasakė: mums reikalingas Eisenhower. Tų metų rinkimuose amerikiečiai savo valią pareiškė, išrinkdami Dwight D. Eisenhower prezidentu, Richard M. Nixon viceprezidentu ir balsuodami už republikonišką kongresą. Republikonų partija 1956 m. platformoje konstatuoja šiuos kiekvienam suprantamus ir istorinius faktus:

„Tarptautinis komunizmas, kuris 1945 metais valdė 200 milijonų žmonių Sovietų Sąjungoje ir Pabaltijo valstybėse, tęsė užkariavimus taip, kad 1952 metais jie valdė daugiau kaip 700 milijonų žmonių – 15 buvusių nepriklausomų tautų.“

Per septynis metus, demokratų laikais, 700 milijonų žmonių neteko laisvės; jie neteko laisvės tada, kai demokratų valdžia Washingtone galejo tarptautinio komunizmo užkariavimus sustabdyti. Demokratų vyriausybė to nepadarė, todėl Amerikos žmonės pasakė: užtenka! Naujasis prezidentas

D. D. Eisenhower ne tik sustabdė komunizmo užkariavimus, bet išlaisvino Austriją, o vedant nuoseklią užsienio politiką, pats komunizmas ir Rusijoje pradėjo braškėti. 1955 m. prezidentas Eisenhower Genevos konferencijoje iš rusų pareikalavo „veiksmų, ne žodžių“. Šiandien Geležine Uždanga pradeda smukti.

Jei 1952 metais Amerikos žmonės manė, kad mums reikalingas Eisenhower, tai jie taip mano ir šiandien, nes šiandien komunizmo pavojus nemažesnis negu anksčiau. Per tuos kelius metus republikonų administracija atsikratė tais, kurie patarinėjo nurašyti pavergtąsias tautas. Ir šių metų platformoje republikonų partija pareiškė: „Mes ir toliau stengsimės sujungti Vokietiją ir išlaisvinti pavergtąsias tautas...“

Kiekvienas nuosekliai galvojęs žmogus pripažįsta, kad didesnio ekonominio klestėjimo, kaip paskutiniiais keturiais metais, Amerikoje dar nebuvo. Ir tai taikos metais. Šiandien Amerikos fabriky kaminai rūksta, darbas eina ir kiekvienas gerai atlyginamas. Be to, socialinė apdrauda padidinta ir praplėsta.

Kas stebi rinkimų kampaniją, kiekvienas mato, kad republikonų partija nesisvaido tuščiais žodžiais. Tos partijos kandidatai – prezidentas Eisenhower, viceprezidentas Nixon ir kandidatas į Senatą Javits pasitikėjimo siekia, patiekdami visuomenei savo nuveiktų darbų apyskaitas. Jas peržvelgę, Amerikos žmonės šiuose rinkimuose pareiškė pasitikėjimą tiems žmonėms ir jų partijai.

V. B.

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų (Brooklyne).

273 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-9533

WAGNER TEATRAS

110 Wyckoff Ave. (arti De Kalb Ave.) Brooklyn, N. Y.

Nuo spalio 12 iki 17 d.

KAISERWALZER

Rudolf Prack - Winnie Markus - Angelika Hauff
HANSL UND GRETL - EIN GROSSE FAMILIE

Nauja vokiška savaitės apžvalga

HELEN POVILANSKIENE

BARAS ** RESTORANAS

SALE ŠEIMYBINĖMS PRAMOGOMS

158 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-9737

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS

EKSPRESU --- SIUNTINIAI APDRAUSTI

Maisto produktai. Nauji ir vartoti daiktai.

Medžiagos - audeklai, avalynė ir vaistai. Pigios kainos.

Muitai apmokami čia. Veikia jau 10 metų.

SYLVAN TRADING CO.

200 Second Avenue, New York 3, N. Y.

(Tarp 12 ir 13 Sts.)

Telefonas: GRamercy 7-5681

Atidaryta kasdien nuo 9 v. ryto iki 6 v. v. Šešt., nuo 9 iki 4:

We ship on the License of Globe Travel Service

EDGAR ALLAN POE

Eldorado

Pasipuošęs, smagus,
Kunigaikštis šaunus
Saulės karšty, šešėlių kaskadom
Jojo priekin ilgal
Ir dainavo linksmai
Ir ieškojo šalies Eldorado.

Bet paseno jisai
Ir šešėlių sparnais
Širdį pridengė, kai nesurado
Vietos žemės kraštuos
Nors bent kiek panašios
Į regėtą svajoj Eldorado.

Pasibastęs ilgal,
Ir palieges visai,
Piligrimo šešėlių terado.
— Ei, šešėli, šįsyki —
Tarė jis, — Pasakyk,
Kur yra ta šalis Eldorado?

— Virš mėnulio kalnų
Ir jo slėnių tamsių,
Ten po saulės šešėlių kaskadom
Joki priekin šauniai,
Jam atsakė tasai, —
— Jei tu ieškai šalies Eldorado.

Vertimas Vyt. Mažeulis

SĄMYŠIS KULTŪROS FONDE

*Kultūros Fondo valdybės nariai vietoje ramiai savo tarpe aptarus savo veiklos planus, pradeda viešas diskusijas, kurias visuomenė sutiko su dideliu nusistebėjimu. Kaip padalinus jau turimą porą tūkstančių?

Rugsėjo 18 d. Chicagos Naujienose Kultūros Fondo valdybos narys viengungis S. Tamulaitis paskelbė jau net IX savo straipsnį Kultūros Fondo reikalui, kuris sujaukino ne tik Naujienų redakciją bei tokiais straipsniais dar besidominančią skaitytojų dalelę, bet net patį Kultūros Fondo pirmininką, šeimos tėvą, J. Kreivėną. Mat, S. Tamulaitis teigė, kad lietuvių būde įsigalėjęs „moteriškas gyvenimo pajautimas“, kuris verčias turta palikti vaikams, galvojančių žmonių laikomas... „tautiniu žilbimu“, nes vaikai vistiek nutautėsia...

Pirmininkas Kreivėnas po trijų dienų į Tamulaičio pasiūlymus reagavo savo straipsniu, kuriame tarp kitko rašė:

„...redakcijos nusistebėjimu sutiktas S. Tamulaičio gundymas tėvams smerkti savo vaikus reikia laikyti nemaloniu nesusipratimu. Ypač... kad S. Tamulaitis jį riša su Kultūros Fondu.“

Normaliai galvojančiam, po 10 dienų reikėtų laukti kronikos žinutės, pranešančios, kad S. Tamulaitis pvz. dėl nesveikatos pasitraukė iš Kult. Fondo valdybos, tačiau vietoje to spalio 2 d. tose pačiose Naujienose vėl pasirodė S. Tamulaičio str., kartojas tas pačias mintis, kurias redakcija taip palydėjo: „nuostabu dabar girdėti tokią šovinizmo propagandą, vedamą lietuviško „patriotizmo“ ir lietuviškos „kultūros vardu“...“

Iš tų dvejų mūsų institucijos, kuriai dedama tiek daug vilčių, valdžios narių viešos polemikos dar paaikšėjo, kad Kultūros Fondas jau turi kelis

MASKVA...

(Atkelta iš 1 psl.)

„nuoširdžius“ sąjungininkus, komunizmas vėl turės progos įsiskverbti į laisvąjį pasaulį: bus organizuojami „liaudies frontai“ ir vakarų demokratai bus gundomi bendradarbiauti su komunistais, priklausančiais nuo Belgrado. Tokiu atveju detalinizacija ir titoizmas, vietoj susilpninęs sovietinį bloką, prisidės prie vakarų silpninimo.

Bet iš kitos pusės, nepadrąsinti tų permainų, kurios vyksta satelituose, būtų didelė klaida. Dvilypė sistema, kurioje Maskva užleidžia dalį savo autoriteto Belgradui, kiekvienu atveju yra geresnė už monolitinių stalinizmą, sako Europos politikai. Jei, žinoma, nebus pamiršta, kad Tito su Chruščiovu, nors ir kovodami tarp savęs, tebėra sąjungininkais prieš vakarus.

Destalinizacija vakarams duoda progos nugalėti Sovietų Sąjungą be atominio karo.

P. M.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

tūkstančius dolerių. Tuos pinigų Tamulaitis siūlo išleisti jo minčių propagavimui, o J. Kreivėnas skųsdamasis, kad Kultūros Fondui skubiai reikalingi pinigai, štai kaip trumpai apibūdina Fondo uždavinius. Reikia padėti amerikiečių leidyklai išleisti kažkokią knygą apie liaudies kryžių simboliką, kažkokią motiną prašiusi savo dukterei lietuviškų gaidų, reikią centro, kuris komplektuotų ir studijuotų visokią apie Lietuvą pasirodančią medžiagą visame pasaulyje, reikią priemonių jaunimo saviveiklai ir tik galų gale J. Kreivėnas pamini reikalą skatinti mūsų menininkų kūrybą.

Kaip matome, Tamulaitis ir Kreivėnas turi vieną bendrą bruožą – jie užsimoja tvarkyti viską. Tai pradžios mokyklų mokytojai – visuomenininkai. Pakliūvę į kokį provincijos užkampį jie turėdavo dėstyti visuose mokyklos skyriuose, dainuoti choruose, steigti Vil-

niaus Vaduoti Sąjungos skyrių, vadovauti šaulių būriui, redaguoti testamentus. Tokie žmonės gali būti labai naudingi, bet tik tinkamoje vietoje. Jei į JAV jie nori žiūrėti, kaip į kokius Žašlius, kurių kultūrai pakelti reikalinga išleisti angliškai knygą apie liaudies kryžių simboliką, jie anksčiau ar vėliau turės savo veikla nusivilti ir nuvilti jais pasitiekėjusius.

Kultūros Fondas, mano manymu, turi koncentruotis į J. Kreivėno paskutinėje vietoje paminėtą jo uždavinį: į mūsų kultūros kūrėjų paskatinimą. Kitus uždavinius gali atlikti bendruomenės organizacija, jei nori pateisinti savo gyvavimą. Taip pasidalinus darbu Kultūros Fondo v-bės nariai be abejo būtų mažiau minimi spaudoje, bet jau būtų galėję šį tą nuveikti ir su turima keletą tūkstančių, pvz. paskubinti kai kurių lietuviškų knygų išleidimą, kurios privatūs leidėjai patys išleisti nespėja ir pan.

PASAULYJE

● Čekoslovakijoje, kaip skelbia Prahos radijas, suimta eilė šnipų, dirbusių „kai kurių svetimųjų valstybių“ naudai.

● Buvęs Albanijos karalius Zogu, dabar gyvenantis Prancūzijoje, vienam amerikiečių žurnalistui pareiškė, kad jis niekad neatsisakė nuo teisių į Albanijos sostą ir tikisi jį atgauti. Kovai su komunizmu jis turi fondą iš 60 milijonų dolerių, kuriuos jam pasisekė išsivežti.

● Poznanėje pasibaigė antrasis devynių sukilėlių teismas, kaltinamų užpuolus valstybės saugumo ir kalėjimo pastatus. Du kaltinamieji išteisinti, vienas nubaustas sąlyginiai ir šeši nuo pusantra iki 6 metų kalėjimo. Kalbama, kad likusieji kaltinamieji, kuriems turėjo būti suruoštas tretysis teismas, bus paleisti be teismo.

● Londone svarstomas projektas Kipro salą padalyti į dvi zonas: graikų ir turkų, kas patenkintų Turkijos ir Graikijos vyriausybes ir padarytų galą sukilimui.

● Sovietų sportininkė Nina Ponomareva, kurią anglų teismas nubaudė sąlyginiai už

skrybių vagystę vienoj krautuvej, išplaukė su sovietų laivu Molotov į Leningradą.

● Senatorius Kefauveris, demokratų kandidatas į viceprezidentus, lengvai susirgo ir keletą dienų turės būti namuose.

● Amerika, Anglija ir Prancūzija, kreipėsi į Sovietų Sąjungą, kviesdamos padėti įgyvendinti Vokietijos suvienijimą, kaip buvo susitarta Genuvoje, laike „didžiųjų“ konferencijos.

● Egiptas ruošiasi Port Said paversti laisva zona, kurioje nebus muitų kontrolės.

● Lenkijoje iš kalėjimo paleisti du vyskupai, Jan Wojtassak ir Michal Buzalka, kurie buvo nuteisti kalėti iki gyvos galvos už šnipinėjimą.

● Praėjusią savaitę tarp Izraelio ir Jordano įvyko naujas susirėmimas. Žydų brigada įsiveržė į Jordano teritoriją. Iš abiejų pusių žuvo apie 100 žmonių.

● Amerikiečių karinis lėktuvas, skridamas iš Europos į Ameriką, nukrito Atlante su 59 kariais.

● Hong Konge kinai pabėgėliai, minėdami tautinę šventę, prie savo būstinės iškelė nacionalistų vėliavą. Anglų policijai pareikalavus nuimti vėliavą, kinai pasipriešino ir teko pavartoti ašarines dujas ir tankus. Keliasdešimt riaušinių buvo nukauti ir keli šimtai sužeisti.

● Vengrijoje prasidėjo suėmimas tų stalinistų, kurie įsivėlė prie Rajko likvidavimo.

● Pagal susitarimą tarp Maskvos ir Washingtono, Sovietų Sąjungoje leista platinti amerikiečių žurnalą Amerika, spausdinamą rusų kalba ir Amerikoje sovietų žurnalą Sovietų Sąjunga, spausdinamą anglų kalba. Abu žurnalai pasirodys šį mėnesį.

● Filipinuose Balabac gentis sakosi turi meilės miltelių, kurių išgėrus, net viens kito nepažįstantieji, įsimyli „iki grabo lentos“. Laikraštiniukas, kuris paduoda šią žinią, siūlo jų atvežti į New Yorką ir pavašinti Jungtinių Tautų delegatus.

● Tik dabar paaikšėjo, kad prieš tris metus Texas valstybėje rasta moters kaukuolė yra 20,000 metų senumo. Santa Fe laikraštis New Mexican rašo, kad seniausia Vakarų pusrutulyje rasta kaukuolė rodo, kad priešistorinis Amerikos žmogus buvo panašus į dabartinį, o ne į Neandertalio tipo pusžmogį.

● Aramburu vyriausybė Argentinoje praeitą savaitę paskelbė potvarkį, įsakydama registruotis komunistams ir kitų totalitarinio pobūdžio organizacijų nariams.

● Gen. Alfred M. Gruenther, vyriausias sąjungininkų kariuomenės viršininkas Europoje, praeitą savaitę lankėsi pas Belgijos karalių Baudouiną.

REIKALINGI JUNG TINĖMS VALSTYBĖMS

PREZIDENTAS DWIGHT D. EISENHOWER, VICEPREZIDENTAS RICHARD M. NIXON IR REPUBLIKONŲ PARTIJA.

* Lapkričio 6 d. balsuokite už Prezidentą Eisenhower, Viceprezidentą Nixon ir visus Republikonų partijos kandidatus.

REPUBLIKONŲ VYRIAUSYBĖ, PREZIDENTUI D. D. EISENHOWER IR VICEPREZIDENTUI R. M. NIXON VADOVAUJANT:

PREZ. D. D. EISENHOWER

- Stiprina laisvinimo viltis, skatina laisvą apsisprendimą visų tautų komunistų tironijoje.
- Ragina JAV Kongresą studijuoti komunistų tironiją ir tęsti Republikonų kongreso parinkto Atstovų Rūmų komiteto darbus toje srityje.
- Vykdyti tolimesnius spaudimus, kad būtų sunaikinta Geležinė Uždanga.
- Praplėsti 1953 metų Pabėgėlių Aktą, kad padėjus tiems, kurie pabėgo ir kurie dar pabėgs iš komunistinės tironijos.
- Ir toliau laikytis Kongreso nusistatymo neįsileisti Raudonosios Kinijos į Jungtines Tautas.
- Plėsti JAV Informacijos Agentūros veiklą kovai prieš komunistų propagandą.
- Tęsti pasipriešinimą Maskvos kolonializmui ir imperializmui ir nesileisti į jokių Jaltos pobūdžio susitarimus.
- Prezidentas Eisenhower konstatavo, kad reikia „gerbti žmonių teises pasirinkimui valdžios formos, kurioje jie gyvens ir reikia atstatyti suverenines teises tiems, kurie yra jų nustoję“.
- Prezidentui Eisenhower ir Viceprezidentui Nixon vadovaujant, sustabdyta komunistų antplūdis ir užkirstas kelias tolimesniam Sovietų imperializmui.

LAPKRIČIO 6 D. KIEKVIENAS BALSUOKITE UŽ PREZIDENTĄ DWIGHT D. EISENHOWER VICEPREZIDENTĄ RICHARD M. NIXON IR VISUS REPUBLIKONŲ PARTIJOS KANDIDATUS. BALSUOKITE EILĖJE 'A'

(ALL AMERICAN COMMITTEE, LITHUANIAN DIVISION, William J. Drake, Chairman)

VICEPREZ. R. M. NIXON

KAS NAUJO LIETUVOJE?

● Tiesa, Vilniaus komunistų dienraštis, savo skiltyse nusiskundžia vadinamaisiais visuomenės kontrolieriais. Esą jų yra 3,500, tačiau prekyboje, viešose valgyklose ir kitur nesąžiningumai, išekvojimai ir kitos negerovės vis labiau plintančios. Komunistinis laikraštis taip pat reikalauja sugriežinti kovą „prieš atskirus nesąžiningus žmones, kurie vertingus maisto produktus sušeria gyvuliams ir tuo pačiu trukdo normalų gyventojų aprūpinimą...“

● Vilniuje tiek priviso rusų, kad vietiniams gyventojams tenka viename bute gyventi 2 - 3 šeimoms. Vilniaus aktoriai irgi susigrūdę turi gyventi. Netoli teatro esančiame viename bute gyvena net 20 aktorių.

● Nylonas ir kiti nauji amerikiečių dirbiniai dabar Lietuvoje turi didžiausią paklausą. Net Vilniaus aktorės, kurios palyginti daug geriau uždirba nei kiti, savo gimimoms Amerikoje rašo, kad jų svajonė kažką turėti iš nylono dirbinių.

● Rašytojas Aug. Gričius per Vilniaus radiją bent 3 vakarus kalbėjo apie tai, kaip „gera gyventi“ tėvynėje, ir koks vargas būti svetur. Gričius savo kalbose, kurios buvo perduotos „užsieny gyvenantiems lietuviams“ programoje niekino tautininkus, kurių politiką tiek daug žmonių, išvyjo į Braziliją, Argentiją, Ameriką ir kitur pusbadžiu gyventi.

● Geriau uždirba tie kolchozininkai, kurių kolchozuose auginami linai. Linų rovimams tokiam Tryškių kolchoze „papildomai išduota po 7 rublius ir 1 svarą cukraus“. Už 7 rbl. galima nusipirkti 10 kiaušinių.

● Kolchozų pirmininkai, brigadininkai ir pareigūnai, kaip pranešama raudonųjų spaudoje, nepaprastai mėgsta posėdžiauti. Dviejų savaitių laikotarpyje esą Dotnuvoje buvę net 6 jų posėdžiai bei pasitarimai. Posėdžiaujama nežiūrint darbymečio įkarščių.

● Mokytojas S. Jakštonis nerimauja, kad Tryškiuose „dar jaučiama stipri bažnyčios įtaka. Esą sekmadieniais ne tik pagyvenę žmonės, bet ir dalis jaunimo suka į bažnyčią. Dėl to, girdi, kalti patys bolševikai, kurie miega.“

● Enkavedistas A. Guzevičius, dabar išvirtęs į „rašytojus“ Tiesoje aprašo savo kelionės

nuo Stokholmo iki Stambulo įspūdžius. Keliaujant Kielo kanalu, jis į pakrantėje susirinkusius vokiečius metęs rusų Trojkos ir Kazbek papirosų dėžutes, o šie tą machorką gaudyte gaudę, nežiūrint, kad policininkai juos stumdę... Iš šio atsitikimo, enkavedistas Guzevičius susidarė įspūdis, kad vokiečių „policijos nagai čia dar labai kieti“...

● Skulptoriui Petriui Vaivadai Paleckis suteikė „liaudies dailininko garbės vardą“.

● Tiesos pranešimu, girtavimas, kuris esąs „buržuazinės visuomenės palikimas“, vis dažniau esti automobilių nelaimių priežastimi. Apie tokias nelaimes bolševikų spauda iš viso niekada nepraneša.

● Petrašiūnų popieriaus fabriko vadovai nusiskundžia, kad dėl žemos kokybės popiermalkių ir blogos celiuliozės neįmanoma pagaminti geresnio popieriaus.

● Klaipėdos krašte, kaip rašo Tiesa, kolchozininkai pradėjo vogti žemę. Viename kolchoze buvę pavogta apie 250 ha. „Tokie kolchozininkai, kaip A. Burba, Stasys Butkus, A. Buivydas, sodybinius sklypus savivališkai išplėtė net iki 2 - 3 hektarų“.

● Kaip pranešama, Vilniuje, ties Aušros Vartais daug žmonių susirenka pasimelsti. Klūpoti gatvėje ir dabar dar madoje.

● Lietuvos krepšinio rinktinę sudaro: Buzelis, Stonkus, Matačiūnas, Lauritėnas, Stumbrys, Skuodis, Butautas, Radikas ir kiti.

● Tiesos 191 nr. įdėta nuotrauka, kaip Vienybės kolchoze kuliama: dvi moterys ant didžiulės kūliamosios kiša rugius, vienas vyras riša maišą, o kiti trys vyrai, padėję maišą ant svarstyklų, kalbasi...

● Vilniaus baldų fabrikuose pagaminti baldai, kaip rašo vilniškė raudonoji spauda, stūnčiami į Kazachstaną ir Sibirą.

**Nepamirškite
atnaujinti
prenumeratą**

Sostinės Vilniaus bokštas.

PER ANKSTI DAR TEISTI...

„Eltos Informacijos“ 1956, VII, 30 dieną paskelbė žinią, kad JAV kongreso narys T. J. Dodd, su kuriuo gyvą ryšį palaiko lietuvių veikėjai, neseniai JAV kongrese pareikalavo, kad būtų sudarytas tarptautinis tribunolas, kuris svarstyty bolševikinių kvislingų baudžiamąjį atsakingumą. Toks tribunolas veikty NATO remuose ir tyrinėtų komunistų padarytuosius bei tebevykdomus nusikaltimus žmoniškumui. Esą tuo reikalu buvo pasisakyta ir PET sesijoje, kurioje M. Brakas pareiškė samprotavimų. „Eltos Informacijos“ toliau pateikė M. Brako tuo reikalu pasakytą kalbą.

Savo kalboje M. Brakas tokį tarptautinį baudžiamąjį bolševikinių kvislingų atsakingumą pagrindžia Nurnbergo tarptautinio karo tribunolo sudarytu precedentu. Nors jis kalba apie tai, kad čia „mūsų valstybės pavergėjai“ turės duoti atsakaitą iš savo nusikaltimų, už kuriuos naciai buvo kaltinti ir pakarti, bet jis taip pat kalba apie apskritai komunistinio režimo nusikaltimus, apie tai, kad tarptautinės baudžiamos atsakomybės pripažinimas riboja valstybės suverenumo doktriną, kad todėl „reikia nustatyti valstybinio suverenumo, kuris siekiamas atstatyti“ (tad Lietuvos suverenumo)... „kompetencijų ribą“, kad reikalinga svarstyti, kaip toli mes galime leisti žmoniškumo ir žmonijos

vardu veikiančioms tarptautinėms institucijoms kištis į mūsų valstybinius reikalus“.

M. Brakas išvadoje siūlo studijuoti jau veikiančių baudžiamosios atsakomybės tarptautinių nuostatų pritaikymą mūsų kraštų kvislinginiams komunistiniams režimams ir rinkti faktinę medžiagą. Jis reiškia nuomonę, kad tai sykiu bus įsėjimas tiems, kurie „pavergtuose mūsų kraštuose įstatymų leidimo, vykdymo ar teisingumo titulu yra prikišę nagus prie vergijos ir priespaudos mašinos vairo“. M. Brakas sakosi esąs įsitikinęs, kad tai yra „praktiškas kelias mūsų valstybių sunkiai padėčiai palengvinti, bent iki tam tikro laipsnio“.

Grasinantieji įsėjimai tiems kurie yra likę krašte ir kurie priversti vienu ar kitu būdu dalyvauti ir dirbti okupaciniame valstybiniame aparate ir administracijoje, yra jautrus dalykas. Galima padaryti gera, bet galima padaryti ir daug žalos.

- Šita nauja akcija, pradėta, kaip ir daugelis mūsų kitų akcijų daugiausiai propagandos tikslais, neatrodo buvusi išsamiai ir atsakingai pergaltvota.

Pirmiausiai, kas čia buvo turėta galvoje? Sovietiniai Lietuvos okupantai, jų vadeivos Maskvoje ir jų atsiųsti tarnai okupuotoje Lietuvoje? Bet jie nėra lietuviškieji bolševikiniai kvislingai. Kvislingai yra savo krašto piliečiai, kurie pasidavę okupantui pasidarė jo įrankiais. Ar yra reikalo kelti klausimą steigti lietuviškiems kvislingams tarptautinius tribunolus? Lietuvos bolševikinius kvislingus, paleckius, sniečkus ir gedvilus, trauks teisman ir juos teis nepriklausomas Lietuvos nepriklausomas teismas.

Apie tarptautinę baudžiamąją atsakomybę galima kalbėti turint galvoje ne lietuvius komunistus ar su okupantais nuėjusius, bet Maskvos vadeivas, molotovus, chruščiovus, bulganinus, sierovus ir kitus, kurie įvykdė tarptautinį nusikaltimą, Lietuvą okupuodami ir pačioje Lietuvoje vykdydami negirdėtus žiaurumus. Tuos, kurie nu-

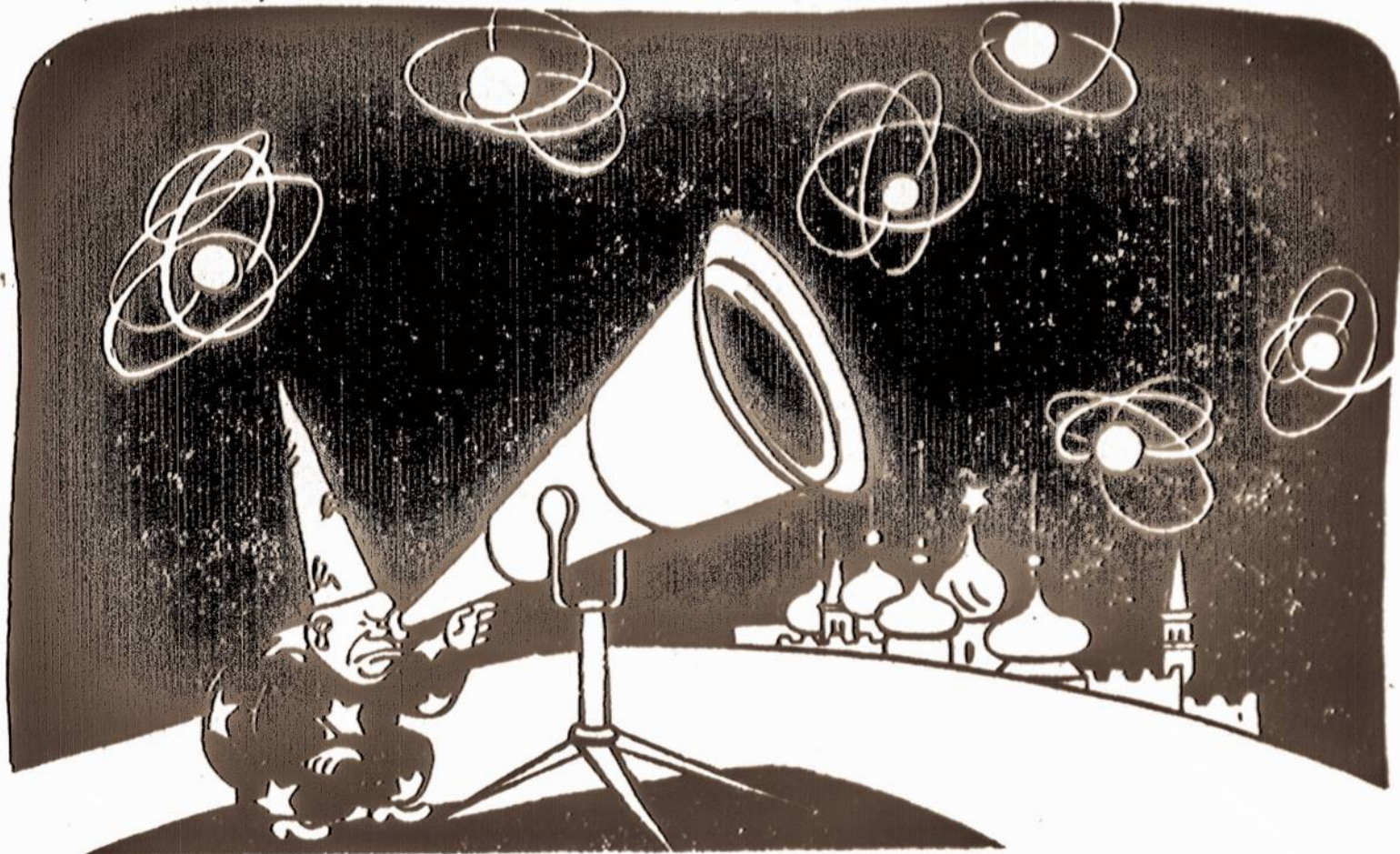
sikalto Lietuvoje veikdami, išsilaisvinusi Lietuva galety turėty prašyti jai atiduoti saaviems teismams teisti. Ir jų darbus Lietuvai jau dabar reikėty sekty ir fiksuoti. Kiti turėty būti teisiami taip, kaip buvo teisiami tarptautiniai naciai nusikaltėliai. Bet kam tada kalbėty apie atstatysimo Lietuvos suverenumo ribojimą ar tarptautinių institucijų kišimąsi į Lietuvos vidaus reikalus?

M. Brakas nori tuos visus, kurie įstatymų leidimo, vykdymo ar teisingumo titulu yra prikišę nagus prie vergijos ir priespaudos mašinos vairo, pagąsdinti ir mano, kad tai yra praktiškas kelias Lietuvos sunkiai padėčiai palengvinti. Bet kas gali būti laikomas prikišęs nagus prie Lietuvos okupacijos ir priespaudos vairo? Mokytojas ar profesorius, kuris neišvengiamai prisideda prie Lietuvos jaunimo sovietinimo, vyskupas, pasirašydamas Maskvos padiktuotą atsisaukimą, fabriko inžinierius, paprastas milicininkas ar poetas parašęs komunistinį eilėraštį?

Begąsdindami, nei sniečkų, nei paleckijų nenugąsdinsime, gal tik galime juos dar blogesnius padaryti. Bet su pro šalį prašauančiais įsėjimais galime ne tik blogą patarimą duoti, bet įnešti žmonese kartumo, kad tie Vakaruose užuovėją radę ir tautą okupantui palikę nieko neišmano apie būklę ir sąlygas krašte, nei apie tai kaip krašte reikia veikti ar ką galima padaryti. O antrą vertus lengvai galime pagilinti vieny prieš kitus pagiežą ir keršto jausmą, kuris gal daugelį lietuvių tarpusavy yra atskyręs, pagrįstai ir nepagrįstai. Gąsdinti ir įspėti galime ir turime tik maskolinus okupantus.

Turėtume prisiminti kartų Prancūzijos pokario patyrimą, kada skubiais teismais buvo nuteista daug nekaltų žmonių ir ta priedanga suvesta daug sąskaitų. Mūsų rūpestis turėty būti ne tai, kad būtinai visi kalti būtų nubausti, bet tai, kad ne vienas nekaltas lietuvis nenukentėty.

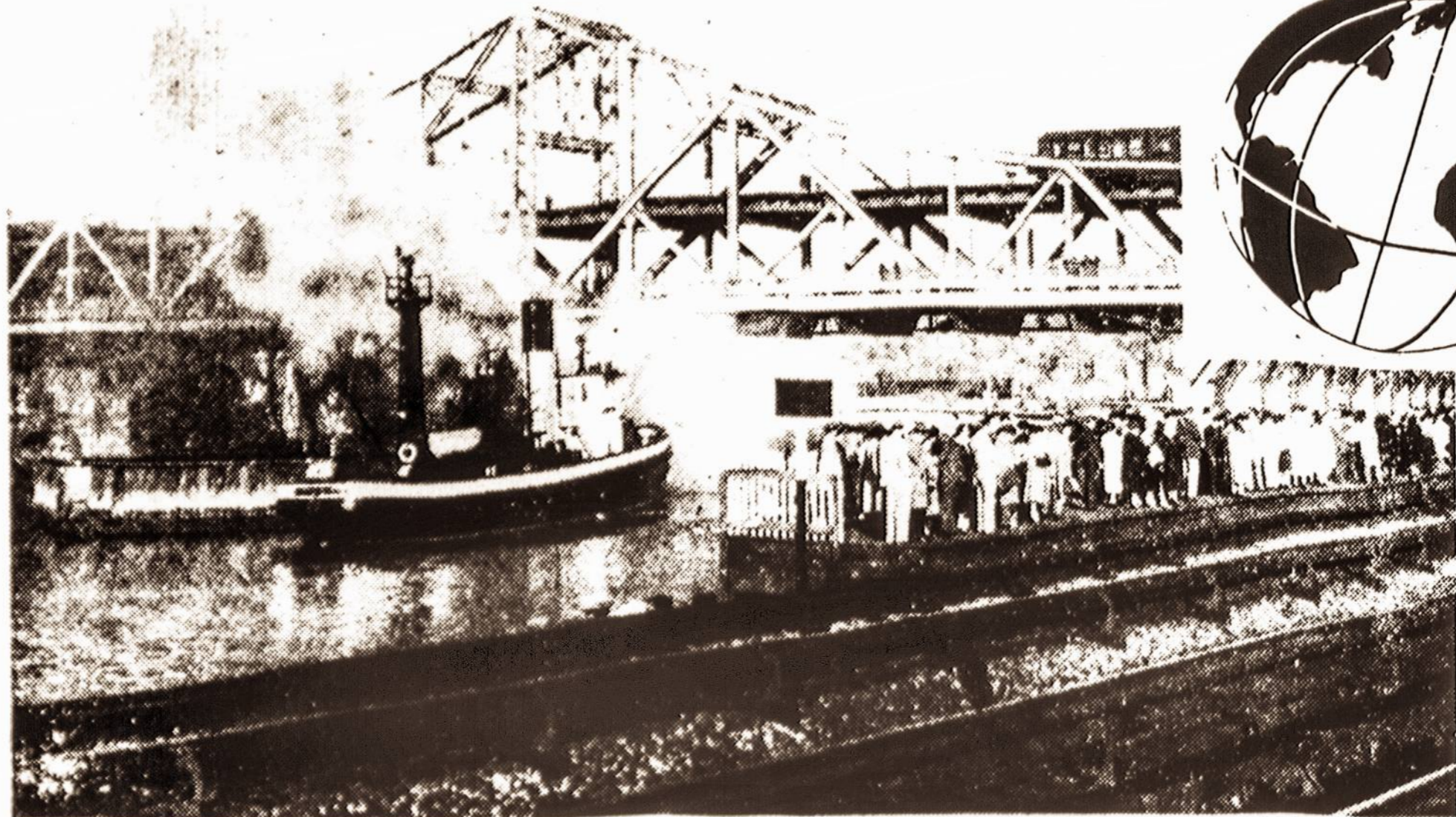
(S) S. Ž.

Chruščiovas: Tie mūsų satelitai nesisuka, kaip reikiant...

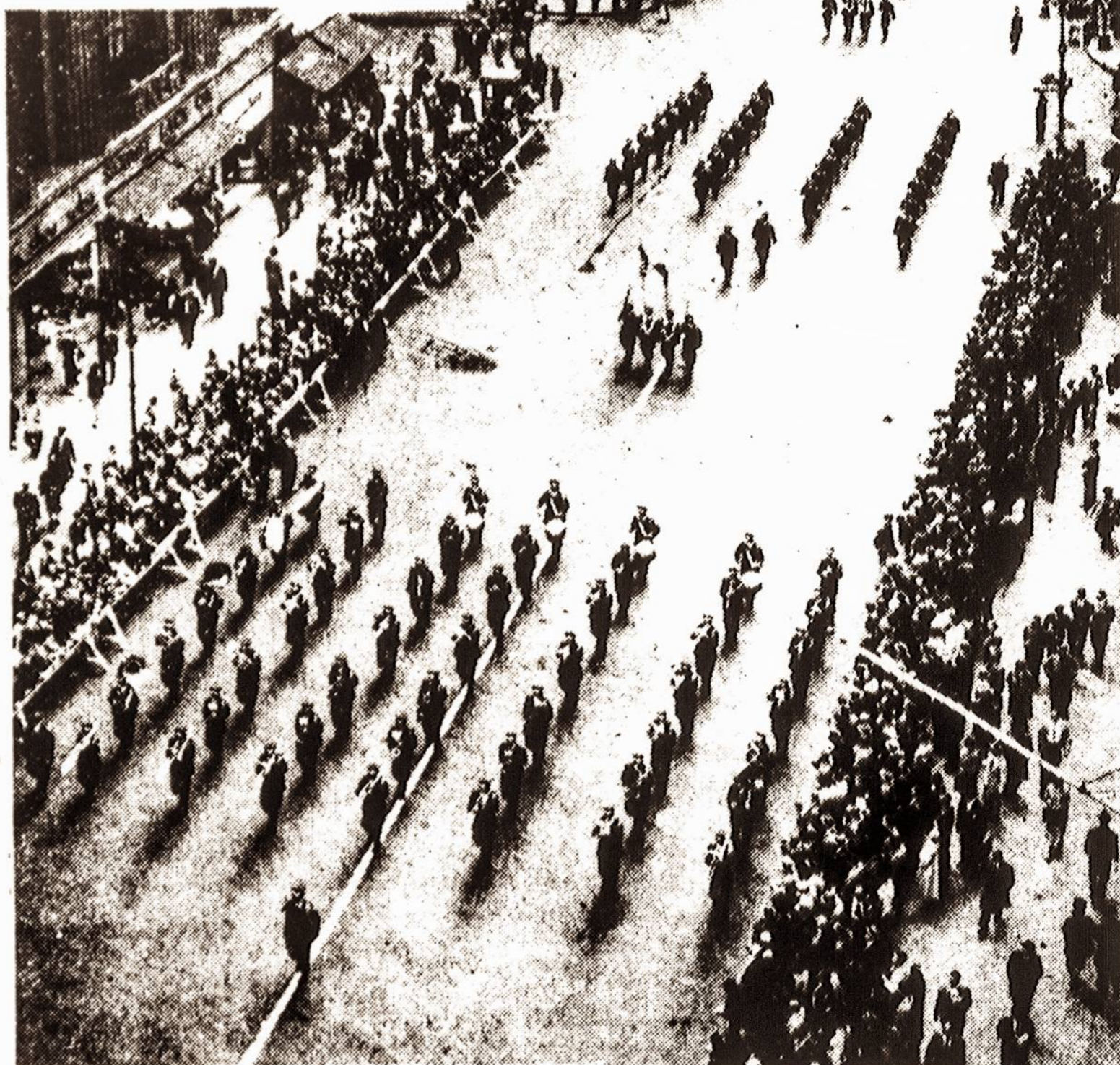
PASAULIS

VIRŠUJE: New Yorke užsidegus Harlem tiltui, gaisrininkai turėjo jį resinti iš laivo.

VIRŠUJE: Sovietų sportininkė Nina Ponomoreva, kuri vienoje Londono krautuvių susižavėjusi penkiom skrybelaitim, užmirso už jas sumokėti, buvo sąlyginiai teismo nubausta ir išleista iš Anglijos.

VIRŠUJE: Kolumbo Dienos proga New Yorke buvo suruoštas tradicinis paradas, kuriame dalyvavo minios žmonių.

Plėšikai įsiveržė į buvusio taksio vairuotojo John Van Huda namus West Babylon, L. I. ir išnešė apie 5,000 dolerių. Bet jie nežinojo, kad be šitų pinigų, paslėptų lovoje, Van Huda dar turėjo paslėpęs apie 20,000 dolerių kitur. Policija turėjo daug darbo, iki ji tuos paimtus globoti pinigų suskaitė.

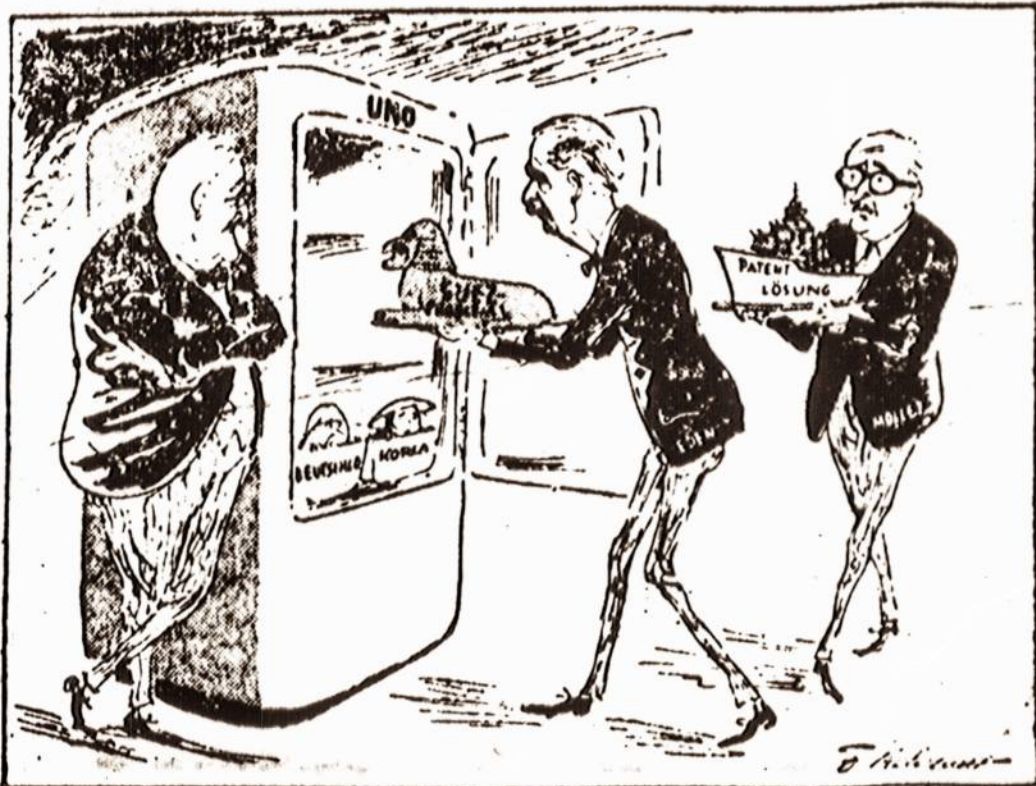

APAČIOJE: Šiais metais, kaip rašo didieji amerikiečių laikraščiai, susidomėjimas rinkimais nedidelis. Per pirmąsias penkias dienas New Yorke užsiregistravo tik 2,046,374 balsuotojai, tai yra 137,873 mažiau, negu 1952 metais. Harleme ypač mažai žmonių registravosi balsuoti.

„Kur jie dingo?“

PAVEIKSLUOSE

VIRŠUJE (dešinėje): Prezidentas Eisenhoweris spalio 3 d. Baltuosiuose Rūmuose priėmė Respublikonų partijos tautybių komitetą, į kurį įeina ir V. Kvietkus (stovi už prezidento Eisenhowerio).

VIRŠUJE (kairėje): New Yorko gubernatorius Harriman ir miesto mēras Wagner priima parādą Kolumbo Dienos progā.

DEŠINĖJE: Demokratų kandidatas į prezidentus Adlai E. Stevenson bando visus instrumentus balsuotojams sužavėti...

KAIRĖJE: Tatjana Chwastov, dviejų ir puse metų amžiaus, šiandien Londone laukia išsprendžiant kas ji yra: amerikietė, ar rusė. Jos tėvas A. Chwastov, kuris buvo vedęs amerikietę, panorą grįžti į Rusiją ir slapta, prieš motinos valią, išsivežė dukterį. Bet anglai jam neleido toliau keliauti, kol teismas nenuspręs dukters likimo.

APAČIOJE: Monaco princas ir princesė (buvusi kino artistė Grace Kelly) svečiuose pas prezidentą Eisenhowerį Baltuosiuose Rūmuose.

VIRŠUJE: Saugumo Taryboje sprendžiamas Suez klausimas, manoma, bus padėtas į „šaldytuvą“ kartu su visais kreiseriais, kurie buvo pasiruošę pulti Egiptą. Ten pat jau seniai šaldomas Vokietijos suvienijimas ir Korėjos problema...

APAČIOJE: Hollywoodo kino artistė Ava Gardner, nuvykusi į Romą, pasisiuvo suknelę, panašią į kardinolo rūbus ir, didžiausiam italų pasipyktinimui, pasirodė gatvėje. Karikatūristas Lars Bo (dešinėje) siūlo artistei Marilyn Monroe, priėmusiai žydų tikėjimą, Gardner pavyzdžiu, apsirengti rabino rūbais.

KRYŽKELĖS

A. VIENUOLIS
Istorinis romanas

4 Pašokę iš miego kryžiuočiai vieni pradėjo žegnoti miško gilumą, kiti susispietė krūvon ir, atstatę prieš save kalavijų rankenas, ėmė giedoti šventą giesmę. Kai įsidedė laužai, viskas paaikėjo. Tai būta stumbro. Pajutęs dienele, jis ėjo savo kasdieniniu taku į ežerėlį tyro vandens atsigerti, bet, užtikęs nematytas būtybes, nustebo, sustojo ir pradėjo jas uostyti iš tolo. Išaušus sargybiniai rado ir kraujo pėdsaką, bet žygiuose atsiskirti buvo draudžiama.

V

Vos tik pradėjo dienele brėkšti, kai girioje, ypač jos ežerėlių ir upelių pakrantėse, prasidėjo naujas gyvenimas. Pirmutinė atbudo varna, porą kartų kranktelėjo ir, it pati nusigandusi savo balso, nutilo. Jai atsiliepė paežerėj gervė, viena kita paukštytė, ir visus sparnuočius išbudino iš miego klaidai sušvilpęs erelis.

Susikėlę raiteliai meldėsi, vedė į ežerėlį savo žirgus girdyti, paskui vėl kepėsi briedienos ir pasiştirinę keliavo toliau.

Kai patekėjo saulutė, visas miškas skambėjo nuo paukščių balsų ir garsų.

Takelis buvo toks siauras ir vingiuotas, jog galėjo joti tik pratėgiui, ir paskutiniai nematydavo pirmutinių. Ant takelio dažnai pasimaišydavo rastų, išvirtusių medžių, bet vis dėlto jis nebuvo taip užgriozdotas šakotais, pasauliais ir neapaugęs krūmais. Tačiau, be Šarkos, vargu kas raitelių būtų susiprotėjęs, kad tai tas pats slaptasis takas, kuris jungė Žemaičius su Aukštaičiais.

Rytas buvo saulėtas, nors pro medžių šakas retai kur prasimušdavo saulės spinduliai.

Priešaky joję pamatė ant tako keletą vilkų. Tankumyne kažkas sutraškėjo. Raiteliai nekrepė į tai akies ir manė, kad tie grobuonys, kaip paprastai, zuja apie kokį sudraskytą žvėrį ar dvėselieną. Prijoję arčiau, įžiūrėjo po medžiais didelį gyvulį, kuris švaistėsi į visas puses ragais ir gynėsi nuo vilkų. Nesuskubo pirmutinis raitelis nė ieties sugriebti, kai jį puolė iš krūmų naktį sargybinio sužeistas stumbras; bematant pakėlė jis ant ragų arkli su raiteliu, sviedė juos žemėn ir įnirtęs pradėjo badyti ragais, trinti kakta ir baisiai baubti. Kitų raitelių žirgai pasibaidė, siaustelėjo į šalį, bet kariai greit juos suvaldė, ir kelios ietys įsmego į stumbro nugartą ir šonus. Gyvulys suklupo ant pirmutinių, bet tuojau vėl atsistojo ir dar pikčiau puolė savo aukas, parblokštą raitelį su arkliu, lyg daugiau nieko, be jų, nematydamas; įnirtęs baisiai baubė, ragais draskė lavonus, trynė juos kakta, taršė, ir kol raiteliai nušoko nuo žirgų ir pribagė žvėrį peiliais ir kalavijais, iš arklio ir žmogaus liko vien kraujo klanas, išdraikytos žarnos ir su žemėmis sumaišyti, sutrinti mėsos gabalai...

Buvo brangus laikas, tai paskubom atliko dausonimo apeigas: sukrovė didelį laužą, ant jo užnešė žmogaus ir arklio lavonus ir, sudėję velionio kalaviją, ietį, baltą ir kitus jo daiktus, senovišku būdu sudegino. Kai pakilo liepsna, į ugnį metė stumbro nagus, kad vėlei lengviau būtų kopti į dasas, ir, keldami į dangų rankas, giedojo dausojimo giesmės. Karys buvo Prūsiose pakrikėtytas, bet dabar, nykioje girioje, kad neužtrauktų miško dievų pykčio, žemaičių šermentims nesipriešino nė kryžiuočiai.

Stumbrą ant greitųjų sukapojo, geresnius mėsos gabalus pasiėmė sau, o kitką paliko vilkams.

Jojo toliau, o girios galo nebuvo. Kartais kuris nors raitelių užtraukdavo dainelę, švilpaudamas pamėgdžiodavo medžių viršūnėse be perstogės kliaugančius strazdus giesmininkus, žvygždančias devynbalses žvūgždas, gegutes, volunges, bet ir vėl nutildavo... Vidudienį vėl ganėsi, žydrame lieknų ežerėly girdė savo žirgus, ir, kai vakare, suradę patogesnę vietelę, vėl rengė sau nakvynę, regėjos, kad jie iš girios ir visą savo amžių nebeišeis.

Antra naktis buvo tamsi ir vėjuota. Giria užėbraškėjo, ir, rodos, pati žemė po raiteliais judėjo. Po vakarienės, kai ėmė gesti laužai, kryžiuočiai sustojo į ratą ir, laikydami ant kalavijų rankas, varstė kalbėjo rožančius ir bijojo atsigręžti atgal ir pažvelgti, kas darosi už jų, nykioje girioje. O ten tuo tarpu susibūrė prieš juos visi miško dievai dievaičiai, laumės raganos ir tik laukė, kai užges laužai. Ne visi ir žemaičiai miegojo budriai; nė vieno ir jų buvo negryna sąžinė, nes retas kuris nebuvo kartą ar du krikštijęsis pas lenkus, rusus ar kryžiuočius. Dabar darė jie savo dievams apžadus daugiau nebesikrikštyti ir laikytis savo tikėjimo.

Prieš dienele sugulė ir kryžiuočiai, įmigo žemaičiai, ir tik vieni sargybiniai žvalgėsi ir buvo pasiruošę prieš plėšriuosius žvėris ir prieš miško dvasias bei monus.

Kai patekėjo saulutė, vėl visi keliavo ir vis nematė girios galo.

Pagaliau vidudienį prijojo didelį, klampų raistą. Takelis išnyko. Jei raiteliai, ieškodami kelio, būtų pamėginę bristi raistu tolyn, tai būtų visi sulindę į lieknus bei akivarus ir be pėdsako nugrimzdę. Šarka apsidžiaugė, prijojęs raistą. Jis tuojau pasuko šalin, surado kūrgrindą ir nuvedė būrį tik jam vienam žinomą pelkių keliu. Netrukus giria pradėjo retėti, pasirodė žmogaus pėdsakų žymės, ir prieš raitelius atsidenė Padubysio aukštumos.

VI

Išjoję iš nykiųjų girių, raiteliai vėl pralinksmėjo, pasidarė kalbesni, judresni. Kryžiuočiai tuojau susiginčijo su žemaičiais dėl šermenų. Komtūras Hermanas įsikalbėjo su bajoru Rambaudu apie žemaičių girias, susipešė knechtai, tik vienas brangiais šarvais karžygyš visą laiką ir girioje, ir dabar buvo rūstus, nekalbus ir susimąstęs.

Diena buvo graži, švietė saulutė, laukuose giedojo vieversėliai; tarp šlaitų ir giraičių vaikščiojo vėjelis, o daina pati veržėsi iš raitelių krūtinų. Dainavo pavieniui ir sutartinę. Ganėsi didžiųjų girių angoje, bet neilgai. Visiems rūpėjo su saule pasiekti bajoro Knystauto Užubalių pilaitę — savo kelionės tikslą.

— Na kaip, Šarka, nuvesi tu mus šiandien į pilaitę ar vėl, kaip vakar ir užvakar, reikės girioje nakvoti? — paklausė Šarką, pristigęs su bajoru Rambaudu kalbos, komtūras Hermanas.

— Galima būtų, šviesusis komtūre, ir pietauti pilaitėje, štai ji netoli, už šitų šlaitų, bet pavojinga.

— O kas ten pavojinga? — paklausė komtūras ir išskėtė į palydovą akis.

— Skirgailos raiteliai siuva, o man įsakyta jų vėngtil

— O ar dideli jų būriai?

— Yra visokių: po dešimtį, po dvidešimt ir po puskapi... Pasitaiko ir šimtinės... Yra čia va netoliese vienas bajoras, neblogi būtų ir pietūs, ir naktigultas geras, bet vėl...

— Kas „bet vėl“? — rūsčiai paklausė nepatenkintas bajoras Rambaudas.

— Nežinau, kurio kunigaikščio bajoras laikos.

— Na, vyrai, negaiškit, — drūtu balsu ištare visą laiką tylėjęs šarvuotas karžygyš ir paspaudė pentiniais savo žirgą.

Visi nutilo, ir būrys jojo toliau.

Priešaky ant kelio pasirodė raitas vyras, bet, pamatęs būrį, greit apsigrėžė ir smuko į mišką. Tai buvo pirmutinis žmogus, kurį raiteliai pamatė po dviejų dienų kelionės.

— Bajoro Knystauto pilaitės sargybinis, — paaikino Šarka ir, grįžtelėjęs į būrį, nusišypsojo.

— Gaila, kad jis taip greit paspruko, o būtų geriau už tave mums parodęs kelią, — pasigailėjo kažkas iš būrio, ir visi išsižiūrėjo į priekį, iš kur pasirodė ir kur išnyko žmogus.

(Bus daugiau)

PER RADIJĄ Į LAISVĘ!

Jau 15 metų

STORIS WEVD
1330 KIL.
97.9 MEG. (FM)
ŠEŠTADIENIAIS
Nuo 1 - 2 v.p.p.

DIREKTORIUS

JOKUBAS J.

STUKAS

1264 White St. Hillside, N.J.

Waverly 6-3325

BENEDICT J. SCHEGAUS
Real Estate & Insurance

OFISAS NAUJOJE VIETOJE:

152-08 84th FIVE JAMAICA 32, N. Y.

Telefonas: AX 7-0990

LIETUVIS PERKA TIK PAS LIETUVI!

REPUBLIC WINE
& LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS
JOKUBAIČIAI

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 7-2089

TRAUN'S BAR

RESTORANAS IR BARAS
AUGUST TRAUN, savininkas

N. E. cor. 7th ir Baughin Street

Philadelphia, Pa.

Telefonas PO 5-9785

FRANK NARBUTAS

NAMŲ DAŽYTOJAS
IR DEKORATORIUS

Turis 15 metų patyrimą ir
apdraudą šioje srityje.

Darbas visada atliekamas rūpestingai ir gerai

115-53 NEWBURG ST., ST. ALBANS 12, N. Y.
Telefonas: LA 5-4292

LIETUVIAI ADVOKATAI

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street
Jackson Heights 73, N. Y.
Newton 9-6620

KESTUTIS W. MICHELSON
87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

ANTHONY J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

Paulius Gaubys

FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai (vairūs subvėnai, kopijos ir t.t.)
Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos,
taipgi aliejiniai portretai.

P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne
ir Amerikoje) darbą jums padarys greitai, gerai ir pigiai.

85-27 88th STREET WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 6-2164

PARK FLORIST

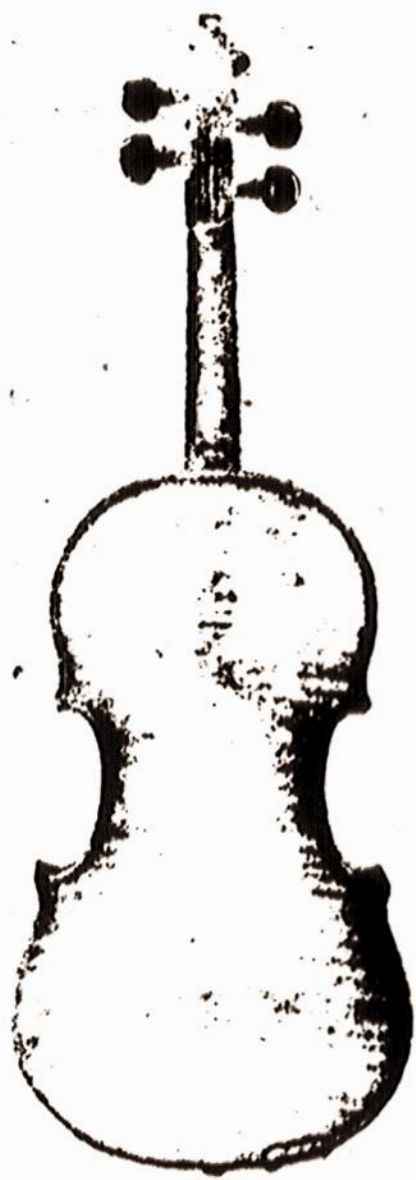
MATTHEW MAZEIKA

Gėles pristatome į bet kurią pasaulio vietą.

60-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro) Telefonas: Virginia 9-3112

LIETUVIAI SMUKININKAI

susipažinkite su
Lietuvio gamybos smulkais
GARBĖS DIPLOMĄ
Laimėjusiais 1926 metais
Pasaulinėje Parodoje
Philadelphia, Pa.
Kainos nuo \$150 iki \$500

JULIUS SVITRA
SMUKŲ DIRBĖJAS
1262 First Avenue
SAN DIEGO 1, CALIF.

ANTON APPEL

Parduodami lietuviški skilandžiai, dešros ir kiti
pirmos rūšies maisto dalykai:

JERSEY PORK

428 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: STagg 2-3108

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, Savininkai
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas
Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.

103-55 LEFFERTS BOULEVARD, RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 3-3544

DRAUDIMO REIKALAI, TAKSŲ (INCOME TAX) PARUOSIMUI,
NOTARINŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMUI, KOPIJOS

JUOŽA ANDRIUŠĮ

GENERAL INSURANCE BROKER * CONSULTANT * NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami įvairūs
dokumentai ir atliekami visų rūšių draudimai:

gyvybės, namų, baldų, automobilių, biznų ir t.t.
GERAS PATARNAVIMAS

Kreiptis kasdien iki 8 val. vak. Šešt. iki 6 v. v.

238 LEONARD STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas EVERgreen 7-8247

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

VIRGINIA 6-1800

ELMHURST AUTO COLLISION REPAIRS

ZIGMAS ZALIAUSKAS, Savininkas

Taisoma, parduodama, tarpininkaujama
ir padedama nupirkti automašinas.

Sąžiningas, geras ir prieinamas patarnavimas.

90-30 43rd Ave.

Elmhurst, N. Y.

Telefonai: IL 7-1400, IL 7-1437

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži
nes jie atgabenami lektuvais.

Gdytojai sako, kad maitinimasis pienoškais produktais, ypač
sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.

Petro Lisausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažny-
čią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. ga-
mybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš
farmos atvežtų kiaušinių.

Petro Lisausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

PETRAS LISAUSKAS

64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
Telefonas: TW 4-8087

KUR APDRAUSTI NAMUS, BALDUS, AUTOMOBILIUS
IR KITAS VERTYBES?

Visuomet greitą ir gerą patarnavimą bei patarimą gausite pas

JONĄ JUODĮ

664 JAMAICA AVENUE, BROOKLYN 8, N. Y.

Kreiptis: darbo dienomis nuo 5 val. po pietų iki 8 val. vak.
Šeštadieniais nuo 10 val. iki 5 val. vakaro.

Telefonas: AP 7-9454

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas: EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 7-4335 Kopolyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Telefonas: STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y.
Telefonas: Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 Marcy Avenue Brooklyn, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTFIKIAMOS IR KITUR)
Telefonas: EVERgreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 North Wood Avenue Linden, New Jersey
Telefonas: Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 Metropolitan Avenue Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

Estate of A.J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT NOTARY PUBLIC
54-41 72nd Street Maspeth, L. I., N. Y.
Telefonas: Newton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
įvairiems reikalams.

New Yorkas ir Apylinkė

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

Dr. P. Grigaitis iš Chicagos praneša, kad Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas įvyks lapkričio 16-17 New Yorke, Sheraton-McAlpin viešbutyje, Broadway ir 34 gatvė. Pradžiai val. p. p.

Adomas Galdikas, dailininkas, praeitą pirmadienį išvyko į Meksiką, kur jis važinės ir dirbs porą mėnesių. Dailininkas Galdikas keletą mėnesių išbuvo Maine valstybėje, kur jis padarė visą eilę naujų darbų.

O. Aukštuoliene, mūsų skaitytoja, grįžo iš Bostono, kur ji aplankė savo brolių ir draugus bei pažįstamus.

O. Ksčėnaitienė, mūsų skaitytoja iš New Yorko buvo nuvykusi į Chicagą ir apylinkes aplankyti savo giminių.

Kun. T. Žilraitis, nuvykęs į naują paskirimo vietą, Michigan valstybėje mums rašo: "Nauja mano vieta puiki, darbo apstu. Kapelionauju, dėstau sistematinę teologijos kursą, kalbas. Aišku, Didžiojo New Yorko lietuvių pasigėsiu".

Juozas Mikuckis, poetas, mūsų bendradarbis, buvo atvykęs iš Baltimores aplankyti savo draugų New Yorke. Ta proga svečias lankėsi Tėvynės ir Vienybės redakcijose.

Alg. Alksninis, išvykęs atlikti karines tarnybos į laivyną, New Yorke suorganizavo vilkiukų draugovę ir jai visą laiką vadovavo.

Gėris Penikas yra susukęs spalvota filmą iš praėjusių Neries ir Nemuno skautų stovyklų. Ji lapkričio mėn. bus rodoma Brooklyne.

Arnas Bobelis perėmė vadovauti New Yorko vilkiukų draugovei. Jam talkininkaus skautas Viktoras Kirkyla.

J. Janulevičienė pasitraukė iš New Yorko skautų vietininkės pareigų. Tas pareigas šiuo metu eina Ald. Noakaitė.

Algis Budrys, Lietuvos Generalinio Konsulo sūnus, yra keletą anglų kalba leidžiamų žurnalių bendradarbis. Neseniai vienas jo mokslinės fantazijos veikalas buvo premijuotas.

Antanas Vaivada iš Washington, D. C. spalio 11 d. „Brazil“ laivu išplaukė į Argentiną, kur jį keletui metų siunčia viena didelė amerikiečių pramonės įmone. Vaivada ir jo šeima išlydėti, į New Yorką buvo atvykusi Mildos Vaivadienės motina M. Baronienė iš Chicagos ir Vaivados sesuo E. Vainiūniene iš Philadelphijos.

St. Mackevičius, Air France pareigūnas, po ilgesnių atostogų Europoje, praeitą šeštadienį parsikrėdė į New Yorką.

Vladas Šlėvė, Benedikto sūnus, gimęs 1909 m., prieš II metų gyvenęs New Yorke, prašomas atsilipti į Vienybės redakciją.

Petr. Kriaučellienė, žinomo veikejo Antano Kriaučelio žmona, 61 m. amžiaus, mirė Worcester, Mass. Liko dukterė Elena Lendraitienė ir du sūnus.

KAIP BALSUOTI RINKIMŲ DIENĄ?

Lapkričio 6 d. jūs vyksite į tą pačią vietą, kur užsiregistravote arba į kitą oficialiai paskirtą vietą. Nueisite prie to paties stalo ir rasite tuos pačius rinkimų inspektorius ir tas pačias rekordų knygas.

Ši kartą bus daugiau žmonių toje vietoje. Tai partijos darbininkai, kurie įstatymų įgalioti stebėti balsavimus. Paprastai, kiekviena politinė partija turi po du tokius darbininkus rinkimų vietoje.

Kai šį kartą prieisite prie stalo, inspektorius vėl reikės pasakyti savo vardą. Radęs jūsų parašą, jis uždengs jį ir paprašys vėl pasirašyti. Jis palygins abu parašus.

Dabar prie balsavimo. Jeigu vartojama balsavimo mašina, iš anksto reikia žinoti, kaip ją vartoti. Jeigu abejojate, galite paprašyti rinkimų pareigūno parodyti, kaip vartoti. Balsavimas neužregistruojamas, jei mašina netinkamai vartojama. Jeigu vartojama popierinis „ballot“ (slaptas balsavimas), pažymėkite raidę X į tam tikrą vietą prieš kandidato vardą.

Balsavimo vietoj, ar vartojate mašiną ar popierinį „ballot“, balsuokite, kaip pageidaujate. Niekas negali žinoti, kaip jūs balsuojate. Popierinis „ballot“ neturi jūsų vardo ir jums išėjus iš būdelės, nelieka jokio pažymėjimo mašinoje. Nepaisant kurią partiją pažymėjote, užsiregistravę, galite balsuoti už kuriuos tik norite kandidatus, nežiūrint partijos.

Iš anksto nutarkite už kuriuos kandidatus balsuoti. Galite nusinešti kandidatų sąrašą.

Vita Plechavičiūtė (ir jos motina) gyvenanti šiaurės Sibire pajieško savo tėvo Mamerto Plechavičiaus, taipogi tetų pranės Balandienės ir Jelcės (ar tam panašiai?) Legeckienės. Jie patys, ar apie juos žinantieji, prašomi atsilipti sekančiu adresu: Miss T. M. Grybas, 19 Kearny Ave., Kearny, New Jersey.

We have an opening for a high caliber man, who would be interested to make a carrier in INVESTMENT FIELD. Age 30 - 45 preferred. Lithuanian and English languages necessary. A man who qualifies will receive full training. Our average first year man makes \$8000. Contact Mr. Porman at Murray Hill 8-8840 (N. Y.) or Lowell 7-0100 (N. J.) or write to KING MERRITT & CO. INC., Foreign Language Dept., 391 Grand Avenue, Englewood, N. J.

šą. Bet, dar nepasiekę balsavimo vietą, nuspręskite, už ką balsuoti. Nes rinkimų vietoje balsuotojams leidžiama būti tik apie 3 ar 4 minutes.

Kai mašinos rankeną pastumsite atgal, jūsų balsas bus užregistruotas. Vartojant „ballot“, reikia pažymėti kandidatus, sulenkti popierį ir jį įmesti į dėžutę.

Balsavimas yra lengvas, bet kartą labai svarbus dalykas. Nuo šios teisės priklauso laisvė. Žmonės kovojo ir mirė už ją. Nieko nekainuoja – reikia tik laiko ir pastangų.

C. C.

Dabar Vienybė išeis anksčiau

Iki šiol Vienybė būdavo išleidžiama savaitės viduryje. Todėl laikraštį skaitytojai gaudavo penktadienį, šeštadienį, o dažnai net kitos savaitės pradžioje. Ypač vėlai pasiekdavo jis tolimesnių vietovių skaitytojus.

Šiam nenormalumui pašalinti, dabar Vienybė bus išleidžiama savaitės pradžioje. Skaitytojai gaus trečiadienį, vėliausiai ketvirtadienį. Manoma, kad ir tolimųjų Amerikos vakarų skaitytojus Vienybė galės pasiekti tos pačios savaitės pabaigoje.

Lapkričio 10 d. 6 val. vak. Liet. Piliečių Klube, Brooklyne, New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba šaukia visų New Yorke esančių lietuvių organizacijų visuotinį metinį susirinkimą (į susirinkimą organizacijos siunčia po 2 atstovus).

Susirinkime be metinio pranešimo apie veiklą ir naujos Tarybos valdybos rinkimų, V. Sidzikauskas, LLK pirm., padarys pranešimą pasaulinės politikos ir Lietuvos laisvini-mo klausimais.

IŠNUOMOJAMA gražus trijų kambarių butas su šiluma. Kaina 30 dol. mėn. Patogus susisiektis. Tel. VI 9-3374.

IŠRINKIME JACOB K. JAVITS Į JAV SENATĄ!

BŪDAMAS KONGRESE NUO 1947 IKI 1954 M., JIS ĮRODĖ DIDELĮ ŠIOS ŠALIES REIKALŲ SUPRATIMĄ. KONGRESE PER 7 METUS JIS DALYVAVO VISŲ POLITINIŲ, DARBO, SOCIALIŲ APSAUGOS REIKALŲ SVARSTYME IR PARODĖ DAUG INICIATYVOS.

BALSUOKITE
EILĖJE
'A'

BALSUOKITE
EILĖJE
'A'

Būsimas JAV senatorius Jacob K. Javitz savo šeimos tarpe: žmona Marion Ann, sūnus Joshua, dukros Joy ir Clara.

- Pasiūlė ir pravedė rezoliuciją, kuria pasmerkiamas religijos ir darbo žmonių persekiojimas už Geležinės Uždangos.
- Vadovavo kovai prieš infliaciją ir gynė vartotojų reikalus.
- Jo išrinkimą ir perrinkimą visada rėmė Darbo Unijos.
- Būdamas vyriausias New Yorko valstybės prokuroras vedė kovą prieš gyventojų išnaudojimą. Dideliu pasiryžimu saugojo piliečių turtą ir teises.

JACOB K. JAVITS DIDELIŲ PATYRIMŲ VALSTYBININKAS. JIS REIKALINGAS PREZIDENTUI EISENHOWERIUI. JACOB K. JAVITS GERIAUSIAI ATSTOVAUS NEW YORKO VALSTYBĖS GYVENTOJŲ REIKALUS JAV SENATE.

LAPKRIČIO 6 D. RINKIME JACOB K. JAVITS Į JAV SENATĄ.

BALSUOKITE UŽ VISUS REPUBLIKONŲ PARTIJOS KANDIDATUS, BALSUOKITE EILĖJE A.

(CITIZENS COMMITTEE FOR JAVITS - 399½ MADISON AVE., NEW YORK CITY)

Pilypo Dūdelės nuotyčiai

